

Mieke Julien

Column voor Woord & Gebaar, onafhankelijk maandblad, juli, augustus 2000

Drie miljoen

In 1994 gaf de Nederlandse overheid (gemeenten, provincie en rijk) ruim drie miljard uit aan cultuur. Dat is 3000 maal 1 miljoen. En waar gaf de overheid dat allemaal aan uit? Aan beroepsuitvoerende kunst, amateurkunst, culturele accommodaties, multifunctionele accommodaties, scheppende kunst, muzische en culturele vorming, musea, monumentenzorg, bibliotheken, radio en televisie, archieven en overige cultuur.

Ik maakte een eenvoudig rekensommetje:

In Nederland zijn 15 miljoen mensen.

Er wordt 3000 miljoen uitgegeven aan cultuur.

Dat is 200 gulden per persoon.

In Nederland zijn 15 duizend doven.

Samen hebben die dus recht op

15 duizend x 200 gulden = 3 miljoen.

Zo zo! Nou nou! waar blijft al dat geld. Want voor doven is het overgrote deel van de cultuur niet toegankelijk.

Of zou dit rekensommetje te simpel zijn? Ik belde naar het Centraal Bureau voor de Statistiek en kreeg Ron Vellekoop aan de telefoon van de Divisie Kwartaire Sector en Leefsituatie. Daar valt cultuur blijikbaar onder. Ik rekende hem het sommetje voor.

‘Nou,’ zei Ron, ‘dat is te simpel, dat kun je niet zeggen!’

‘Waarom niet?’ vroeg ik.

‘Onder die 15 miljoen mensen in Nederland zijn ook baby’s en bejaarden.’

‘Dat maakt tocht niet uit,’ zei ik, ‘dat geldt voor die 15 duizend doven ook.’

‘Maar verdienen doven gemiddeld evenveel als andere bevolkingsgroepen?’

‘Ik weet het niet,’ zei ik, ‘maar dat doet er toch niet toe? Iedereen betaalt belasting naar draagkracht. De een meer, de ander minder. Alles gaat op een grote hoop en daar wordt onder andere cultuur van betaald.’

‘Dat is zo,’ gaf Ron toe, ‘maar doven zijn toch niet helemaal buitengesloten van cultuur?’

Televisie bijvoorbeeld is voor doven toegankelijk.’

‘Dat valt tegen,’ zei ik. ‘Niet alle programma’s worden ondertiteld. Ondertiteling gaat voor veel doven bovendien te snel.’

‘En musea?’ vroeg Ron, ‘die zijn toch wel toegankelijk?’

‘Dat is waar, maar ook niet voor honderd procent. Veel musea hebben auditieve informatie over de kunst in het museum en daar hebben doven niets aan. Net zo min als aan de radio, opleidingen op het gebied van de kunsten en ga zo maar door.’

‘Tja,’ zei Ron, ‘dan is die berekening van jou nog niet eens zo slecht.’

‘Dus die 3 miljoen vind je wel redelijk?’

‘Ja, zei Ron.’